

якщо пояснення, що містяться у зазначених документах, та усні пояснення є неповними, суперечливими, та в інших необхідних випадках.

Проте, пояснення сторін, третіх осіб, їхніх представників та інші способи доказування, передбачені ГПК, не можуть замінити собою такий спосіб доказування, як показання свідків, який, на жаль, відсутній в господарському процесі. Науковці, які вивчали цю проблему, зокрема М.В.Руденко, Т.В.Степанова, В.С.Щербина та інші, звертають увагу на цей недолік господарського процесу.

Правовідносини виникають, змінюються, припиняються на підставі фактів, що відбуваються, у присутності людей, які не є безпосередніми учасниками цих матеріально-правових відносин. Людина здатна об'єктивно і вірно засвідчити події і факти так, як вони дійсно відбувалися, саме тому іноді для повноти доказування необхідно звернутися «за допомогою» до свідка, але, на жаль, у чинному ГПК України немає положень щодо можливості участі у господарському процесі такого джерела доказів [3, с.168].

Вважаю, що необхідно запровадити в господарський процес інститут «свідка», встановивши його правовий статус, зокрема, відмежувавши його права і обов'язки від прав та обов'язків інших учасників процесу. Отже, керуючись вищевикладеними думками, вважаємо за доцільне внести зміни до ст. 32 ГПК, включивши до переліку засобів доказування «показання свідків».

Вважаю також за доцільне закріпити в ГПК такі положення:

а) доказами є всі відомості, що повідомляються свідком, лише у випадку, коли він може зазначити джерело своєї поінформованості; б) основний обов'язок свідка - дати правдиві свідчення; в) суддя повинен з'ясувати відносини свідка та осіб, що беруть участь у справі, і має можливість по перелічених в законі випадках не допустити свідка до допиту; г) суддя зобов'язаний попередити свідка про відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань і відмову від давання показань; д) свідок повинен бути видалений із залу судового засідання за наявності свідків, не допитаних судом; ж) встановити імунітет свідка, передбачивши: групи осіб, яких не можна допитувати як свідків (суддя, адвокати, захисники); випадки, коли особа згідно зі статтею 63 Конституції України має право відмовитися від свідчення (проти дружини, дітей, батьків).

Список використаних джерел:

1. Харитонova О.І. Господарське процесуальне право України: Підручник. - К.: Істина, 2008. - 360 с.
2. Господарсько-процесуальний кодекс України від 06.11.1991 року//Відомості Верховної Ради України. - 1992.- № 6 - ст. 56
3. Степанова Т.В. Вісник господарського судочинства//Свідки як засоби доказування у господарському процесі України. - 2003.- с. 168-172.

Проблеми теорії та практики щодо розмежування юрисдикцій адміністративних та господарських судів України

Маштакова Т.Ф., студент 6-КС курсу ННІЗН НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС *Беспаль О.Л.*

Конституція України у ст. 124 проголошує, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі [1].

Відповідно до ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС), завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-

правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень [2]. Тобто, публічно- правовим спором є не будь-який публічно-правовий спір, а лише той, який впливає зі здійснення суб'єктом своїх владних управлінських функцій.

Виникнення спору між фізичною або юридичною особою з одного боку та суб'єктом владних повноважень з іншого не означає, що такий спір автоматично належить до юрисдикції адміністративного суду.

У теорії та практиці останніх років переваги набуває точка зору, відповідно до якої головним критерієм розмежування судових юрисдикцій повинен бути не суб'єктний склад спору, а його предмет, зміст спірних правовідносин. Якщо за змістом правовідносини є господарськими, а предметом з приводу якого виник спір, виступає господарська діяльність, то такого роду спори повинні розглядатися господарськими судами за правилами господарського судочинства [3, с. 26].

Основа розмежування господарських і адміністративних правовідносин на законодавчому рівні закріплена в ч. 1 ст. 4 Господарського кодексу України (далі - ГК), відповідно до якої не є предметом регулювання цього Кодексу адміністративні та інші відносини управління за участі суб'єктів господарювання, в яких орган державної влади або місцевого самоврядування не є суб'єктом, наділеним господарською компетенцією і безпосередньо не здійснює організаційно-господарських повноважень щодо суб'єкта господарювання [4].

Зі змісту цієї норми вбачається беззаперечний висновок про те, що відносини, в яких орган державної влади або місцевого самоврядування, що наділені у відношенні суб'єктів господарювання господарською компетенцією і правом здійснювати щодо них організаційно-господарські повноваження є суто господарськими.

Отже, здійснюючи розмежування адміністративних і господарських правовідносин перш за все треба визначати яку саме компетенцію здійснює в спірних правовідносинах орган державної влади або орган місцевого самоврядування. Якщо названі органи влади виконують господарську компетенцію, спрямовану на організацію господарської діяльності, то вирішення спору належить виключно до юрисдикції господарського суду за правилами господарського судочинства.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України, 1996 р., - № 30. - С. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : від 06.07.2005 № 2747-ІУ // Відомості Верховної Ради України, 2005. - № 37, стаття 446.
3. Демченко С. Зміст правовідносин та предмет спору як головні критерії розмежування судових юрисдикцій // Вісник Вищого адміністративного суду України. - 2010. - № 2. - С. 22-28.
4. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 № 436-^ // Відомості Верховної Ради України, 2003. - № 18, стаття 144.